

Cuprins

Prefață la ediția a 5-a	XI
Cuvânt-înainte	XIII
Abrevieri.....	XV
Capitolul I. Sistemul științei dreptului. Locul teoriei generale a dreptului în sistemul științei dreptului	1
§1. Considerații generale privind rolul științei	1
§2. Sistemul științelor sociale (o propunere de clasificare).....	1
§3. Știința dreptului în sistemul științelor sociale.....	2
§4. Sistemul științei dreptului (al științelor juridice).....	4
§5. Științele juridice istorice.....	5
§6. Științele juridice de ramură	5
§7. Științele ajutoare (participative)	6
§8. Teoria generală a dreptului. Locul și rolul său în sistemul științei dreptului (al științelor juridice)	6
§9. Privire istorică asupra apariției și dezvoltării teoriei generale a dreptului	8
§10. Teoria dreptului (enciclopedia juridică) – disciplină de învățământ	10
§11. Funcțiile teoriei dreptului în condițiile globalizării.....	10
§12. Predarea teoriei dreptului în România	11
Capitolul II. Metodele cercetării științifice a fenomenului juridic (metodologia juridică).....	14
§1. Considerații generale privind metoda de cercetare.....	14
§2. Precizări terminologice.....	14
§3. Noțiunea metodologiei juridice	15
§4. Metodele cercetării științifice juridice	17
4.1. Metoda logică.....	17
4.2. Metoda comparativă	20
4.3. Metoda istorică.....	22
4.4. Metoda sociologică	24
4.5. Metodele cantitative	28
Capitolul III. Conceptul dreptului.....	30
§1. Accepțiunile noțiunii de „drept”	30
§2. Originea și apariția dreptului. Dimensiunea istorică a dreptului	32
§3. Primele legiuri	40

§4. Dimensiunea socială a dreptului.....	41
§5. Factorii de configurare a dreptului	44
§6. Esența, conținutul și forma dreptului.....	51
§7. Tipologia dreptului	57
§8. Sistemul dreptului.....	68
8.1. Noțiunea sistemului dreptului	69
8.2. Criteriile de structurare a sistemului de drept.....	69
8.3. Diviziunea dreptului în drept public și drept privat.....	71
§9. Definiția dreptului	75
Capitolul IV. Dreptul și statul	79
§1. Noțiunea statului.....	79
§2. Statul și societatea civilă	80
§3. Conținutul și scopul statului	81
§4. Puterea de stat.....	84
§5. Exercițarea puterii de stat. Separarea, echilibrul și cooperarea puterilor	86
§6. Instituțiile (organele) statului	87
§7. Instituțiile statale judiciare	88
7.1. Părțile componente ale autorității judecătorești	88
7.2. Jurisdicții internaționale	91
§8. Forma statului.....	92
Capitolul V. Principiile dreptului.....	95
§1. Noțiunea principiilor fundamentale (generale) ale dreptului.....	95
§2. Delimitarea principiilor dreptului.....	97
§3. Originea principiilor dreptului.....	99
§4. Importanța teoretică și practică a studierii principiilor dreptului	100
§5. Prezentarea analitică a principiilor generale ale dreptului.....	101
5.1. Asigurarea bazelor legale de funcționare a statului.....	101
5.2. Principiul libertății și al egalității	102
5.3. Principiul responsabilității.....	103
5.4. Principiul echității și al justiției.....	105
Capitolul VI. Funcțiile dreptului.....	109
§1. Noțiunea funcțiilor dreptului	109
§2. Prezentarea analitică a funcțiilor dreptului.....	111
2.1. Funcția de instituționalizare sau formalizarea juridică a organizării social-politice	111
2.2. Funcția de conservare, apărare și garantare a valorilor fundamentale ale societății	111
2.3. Funcția de conducere a societății.....	112
2.4. Funcția normativă.....	113

Capitolul VII. Dreptul în sistemul normativ social	114
§1. Considerații generale privind acțiunea socială, conduita umană și reglarea normativă a acesteia.....	114
§2. Sistemul normelor sociale	116
2.1. Corelația normelor juridice cu normele etice	116
2.2. Normele obiceiului.....	120
2.3. Normele tehnice	121
Capitolul VIII. Norma juridică	123
§1. Noțiunea și trăsăturile normei juridice	123
1.1. Norma juridică are un caracter general și impersonal.....	124
1.2. Norma juridică are un caracter tipic	126
1.3. Norma juridică implică un raport intersubiectiv	127
1.4. Norma juridică este obligatorie	127
1.5. Definiția normei juridice	129
§2. Structura normei juridice.....	129
2.1. Structura logică a normei juridice	130
2.2. Structura tehnico-legislativă.....	133
§3. Clasificarea normelor juridice	135
3.1. Criteriul ramurii de drept.....	136
3.2. Criteriul forței juridice a actului normativ.....	136
3.3. Criteriul structurii logice	136
3.4. Criteriul sferei de aplicare	136
3.5. Criteriul gradului și al intensității incidenței	137
3.6. Criteriul modului de reglementare a conduitei.....	137
3.7. Normele organizatorice	139
3.8. Normele punitive și normele stimulative	139
§4. Acțiunea normei juridice	140
4.1. Acțiunea în timp a normei juridice.....	140
4.2. Acțiunea normelor juridice în spațiu și asupra persoanelor	147
Capitolul IX. Izvoarele dreptului.....	152
§1. Noțiunea de izvor de drept	152
§2. Clasificarea izvoarelor formale ale dreptului	156
2.1. Obiceiul juridic (cutuma)	156
2.2. Doctrina.....	160
2.3. Practica judiciară și precedentul judiciar.....	162
2.4. Contractul normativ.....	167
2.5. Actul normativ.....	168
§3. Izvoarele dreptului Uniunii Europene	172

Capitolul X. Tehnica elaborării actelor normative	173
§1. Noțiunea tehnicii juridice	173
§2. Noțiunea tehnicii legislative	177
§3. Principiile (cerințele) legiferării	179
3.1. Principiul (cerința) fundamentării științifice a activității de elaborare a normelor juridice.....	179
3.2. Principiul (cerința) asigurării unui raport firesc între dinamica și statica dreptului	180
3.3. Principiul (cerința) corelării sistemului actelor normative.....	181
3.4. Principiul accesibilității și al economiei de mijloace în elaborarea normativă	181
§4. Părțile constitutive ale actului normativ	186
§5. Elementele de structură ale actului normativ	186
§6. Tehnica sistematizării actelor normative	187
6.1. Încorporarea	188
6.2. Codificarea	188
Capitolul XI. Realizarea dreptului.....	191
§1. Conceptul realizării dreptului	192
§2. Formele realizării dreptului	193
2.1. Realizarea dreptului prin activitatea de executare și respectare a legilor.....	193
2.2. Realizarea dreptului prin aplicarea normelor juridice de către autoritățile statului (aplicarea dreptului)	195
Capitolul XII. Interpretarea normelor juridice.....	203
§1. Noțiunea și rațiunea (necesitatea) interpretării normelor juridice	203
§2. Felurile (genurile) interpretării normelor juridice	207
§3. Metodele interpretării normelor juridice	208
3.1. Metoda gramaticală	209
3.2. Metoda sistematică	210
3.3. Metoda istorică	210
3.4. Metoda logică	211
3.5. Analogia	212
§4. Rezultatele (limitele) interpretării normelor juridice.....	213
Capitolul XIII. Raportul juridic.....	215
§1. Premisele raportului juridic	215
§2. Definiția raportului juridic	217
§3. Trăsăturile caracteristice ale raportului juridic	218
3.1. Raportul juridic este un raport social	218
3.2. Raportul juridic este un raport de suprastructură	219
3.3. Raportul juridic este un raport volițional	220

3.4. Raportul juridic este un raport valoric.....	222
3.5. Raportul juridic este o categorie istorică.....	223
§4. Subiectele raportului juridic	223
4.1. Conceptul de subiect de drept	223
4.2. Capacitatea juridică – premisă a calității de subiect de drept.....	225
4.3. Clasificarea subiectelor raporturilor juridice.....	227
§5. Conținutul raportului juridic.....	232
§6. Proba dreptului subiectiv.....	236
§7. Obiectul raportului juridic	237
§8. Faptul juridic	237
Capitolul XIV. Răspunderea juridică.....	240
§1. Noțiunea răspunderii juridice	240
§2. Formele răspunderii juridice.....	242
§3. Condițiile răspunderii juridice	243
3.1. Conduita ilicită	243
3.2. Vinovăția	246
3.3. Legătura causală.....	245
3.4. Privire sintetică asupra felurilor forme de răspundere în drept.....	246
Bibliografie.....	249